Pracovník obsluhy bioplynových stanic (kód: 23-075-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo zemědělství
Skupina oborů: Strojírenství a strojírenská výroba (kód: 23)
Týká se povolání: Pracovník obsluhy bioplynových stanic
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace ve strojírenských normách a v technické dokumentaci strojů, přístrojů a zařízení	3
Volba postupu práce, potřebných nástrojů, pomůcek a náhradních dílů pro provádění montáže, demontáže a oprav strojů a zařízení	3
Příjem, skladování a zpracování surovin pro bioplynové stanice	3
Obsluha zařízení bioplynové stanice	3
Dodržování bezpečnostních požadavků a zamezení vzniku škod v podmínkách bioplynových stanic	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 28.01.2014 do: 19.08.2020

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace ve strojírenských normách a v technické dokumentaci strojů, přístrojů a zařízení

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Číst různé druhy technické dokumentace	Praktické předvedení
b) Orientovat se ve výběrech norem, strojnických tabulkách apod.	Praktické předvedení s ústním ověřením
c) Používat technologickou dokumentaci	Praktické předvedení s ústním ověřením
d) Pracovat se servisními příručkami apod.	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Volba postupu práce, potřebných nástrojů, pomůcek a náhradních dílů pro provádění montáže, demontáže a oprav strojů a zařízení

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Volit odpovídající postup práce	Ústní ověření
b) Volit nástroje, nářadí, pomůcky, pomocné hmoty, měřidla a strojní zařízení, potřebné při výrobě, sestavení, opravě, renovaci a údržbě, nářadí, přípravků, měřidel aj. pomůcek či jejich součástí	Ústní ověření
c) Správně vyčíst údaje pro ošetřování, údržbu, seřizování, provoz a obsluhu	Praktické předvedení s ústním ověřením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Příjem, skladování a zpracování surovin pro bioplynové stanice

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat vedení skladové evidence při příjmu surovin a provést stanovený záznam	Ústní ověření s praktickým předvedením
b) Vysvětlit princip výroby bioplynu a stručně popsat faktory, která mají vliv na efektivitu výroby	Ústní a písemné ověření
c) Popsat možnosti zhodnocení přijatých surovin	Ústní ověření
d) Předvést proces úpravy surovin; mísení a příprava naskladnění	Praktické předvedení
e) Odebrat vzorek a stanovit jeho sušiny	Praktické předvedení s ústním ověřením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Obsluha zařízení bioplynové stanice

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat základní princip fungování bioplynové stanice	Ústní ověření
b) Předvést obsluhu dopravního a naskladňovacího zařízení a naskladnění do fermentoru	Praktické předvedení
c) Předvést odečet a interpretaci měřicích a kontrolních prvků na bioplynové stanici, uvést důvod a princip sledování ukazatelů kvality výroby	Praktické předvedení s ústním ověřením
d) Provést záznam sledovaných ukazatelů	Praktické předvedení s ústním ověřením
e) Popsat průběh obsluhy během provozního dne	Ústní ověření
f) Provést kontrolu funkčnosti zadaného zařízení	Praktické předvedení s ústním ověřením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Dodržování bezpečnostních požadavků a zamezení vzniku škod v podmínkách bioplynových stanic

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat nestandardní situace, které je možné na bioplynové stanici očekávat	Ústní ověření
b) Popsat akutní opatření v případě havarijních stavů ohrožujících zdraví osob nebo při hrozících velkých škodách na majetku či životním prostředí	Písemné ověření
c) Popsat další průběh řešení havarijních stavů a nestandardních stavů, které nevyžadují akutní řešení	Písemné ověření
d) Vyhotovit návrh zprávy o ukončení řešení havarijního stavu	Praktické předvedení s ústním ověřením
e) Předvést standardní kontroly bezpečnostních prvků v provozu bioplynové stanice	Praktické předvedení s ústním ověřením
f) Dodržovat během zkoušky všechny zásady BOZP	Praktické ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost není vyžadována.

Zkouška se skládá z teoretického ověření znalostí formou ústní zkoušky nebo písemně, případně kombinací těchto dvou způsobů. Dále jsou prověřeny praktické dovednosti uchazeče přímo na zařízení bioplynové stanice, které uchazeč komentuje a doplňuje teoretickými znalostmi. Vyžadována je i práce s písemnými podklady (servisní knížky, evidence).

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s výučním listem v zemědělských, strojírenských či opravárenských oborech + střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti fungování bioplynových stanic, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v zemědělských, strojírenském či opravárenském oboru a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti fungování bioplynových stanic, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
c) Vyšší odborné vzdělání v oblasti zemědělství, strojírenství a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti fungování, vývoje či výzkumu bioplynových stanic, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
d) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na zemědělství, strojírenství a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti fungování, vývoje či výzkumu bioplynových stanic, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
e) Profesní kvalifikace pracovník obsluhy bioplynových stanic, střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 10 let odborné praxe v oblasti fungování bioplynových stanic, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Další požadavky:
a) Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
b) Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo zemědělství ČR, www.eagri.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- Místnost pro teoretickou část
- Zařízení bioplynové stanice, technická dokumentace a vzorky surovin pro výrobu bioplynu
- Písemné podkladové materiály (servisní knihy vybraných zařízení, evidence bioplynové stanice)

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 10 až 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 8 až 12 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro zemědělství, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a AK ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Mendelova univerzita v Brně
Společnost mladých agrárníků České republiky
Farma Stonava – bioplynová stanice